

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cotruță)

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de Consiliul Concurenței împotriva încheierii din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Medeferent Grup” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La data de 24 mai 2016, SRL „Medeferent Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței solicitînd anularea punctelor 3, 9, 13 ale deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016.

În motivarea cererii, reclamantul a invocat că la data de 03 mai 2016 a recepționat decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016, conform căreia s-a constatat încălcarea prevederilor art. 11 alin.(2), lit.f) al Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012, de către companiile „Esculap-Farm” SRL, „Dita EstFarm” SRL, „SanFarm Prim” SA, „Metatron” SA, „R&P Bolgar Farm” SRL și „Medeferent Grup” SRL.

Menționează că, conform acestei decizii s-a decis sancționarea „Medeferent Grup” SRL cu o amendă în valoare de 141695,83 lei, ce reprezintă 1% din cifra de afaceri realizată în anul 2015.

Susține că, actul administrativ contestat este ilegal în fond, fiind emis contrar prevederilor legii și cu încălcarea procedurii stabilite, iar conform art.26 alin.(1), lit. a), c) al Legii contenciosului administrativ, se impune anularea actului contestat.

Concomitent, SRL „Medeferent Grup” a solicitat suspendarea executării punctului 9 al deciziei Plenului Consiliului Concurenței, nr. APD- 18 din 21 aprilie 2016.

În susținerea cererii de suspendarea s-a invocat că prin punctul 9 al deciziei contestate pîrîtul a dispus sancționarea SRL „Medeferent Grup” cu o amendă în valoare de 141695,83 lei, ce reprezintă 1% din cifra de afaceri realizată în anul 2015.

Indică că, conform punctului 13 al deciziei contestate pîrîtul a menționat că amenda se va achita la bugetul de stat în termen de 60 zile lucrătoare de la data

comunicării deciziei, cu mențiunea „amenda aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr.183 din 11.07.2012”.

Consideră sancțiunea neîntemeiată, iar retragerea din conturile sale, chiar și pentru o perioadă nedeterminată, a sumei de 141695,83 lei ar crea perturbări grave în funcționarea întreprinderii.

Remarcă că, suma de 141695,83 lei constituie fondul de salarii pentru 3 luni ale celor 14 angajați, ale căror salarii se achită fără întârzieri. La momentul actual datoria instituțiilor medicale pentru livrările efectuate de la începutul anului 2016 constituie 77% din valoarea livrărilor, însă livrările nu au fost stopate și în continuare își execută obligațiile asumate. Pe fondul acestor datorii depune efort întru continuarea livrărilor în termenul și volumul solicitat, iar oprirea activității întreprinderii ar crea impedimente în executarea obligațiilor asumate atât față de beneficiari - instituțiile medicale, cât și față de creditorii noi - companiile producătoare de medicamente.

Relevă că, sursele financiare alocate pentru anul 2016 instituțiilor medico-sanitare publice au fost micșorate, dar și din experiența anului precedent (datorii în valoare de 13,24% din cifra de afaceri), probabilitatea ca să recupereze datoriile instituțiilor medicale într-o perioadă scurtă de timp este redusă; procedura contestării poate dura timp îndelungat și chiar dacă ipotetic executarea poate fi returnată ulterior, având în vedere realitățile din Republica Moldova, acest lucru poate avea loc la trecerea unei perioade însemnate de timp, fapt ce i-ar aduce prejudicii, iar revenirea la situația anterioară executării deciziei ar fi dificilă sau lipsită de interes.

Specifică că, în baza art.66 alin.(1) și (4) al Legii concurenței, deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței adoptate în condițiile prezentei legi se execută, în termenul menționat în ele, de către întreprinderile cărora le sunt adresate. În cazul neexecutării în termen a deciziei, executarea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile Legii concurenței și Codului de executare.

Notează că, neaplicarea măsurilor de asigurare îi va cauza un prejudiciu iminent, deoarece amenda este impunătoare și nu poate să nu afecteze activitatea întreprinderii, cu atât mai mult când este participant pe piața farmaceutică abia de un an, cifra de afaceri pentru anul 2014 a fost 10717 lei și nu are datorii la bugetul de stat.

Relatează că, în perioada supusă investigării - 25 zile, a livrat către IMSP Institutul Oncologic cu 27% mai mult decât norma lunară, conform contractului de achiziționare a medicamentelor, fapt confirmat prin facturile fiscale emise, iar sancționarea sa este neîntemeiată și disproporționat de aspră în raport cu pretinsele încălcări săvârșite.

Consideră reclamantul că, faptele constatate raportate la normele Legii concurenței, nu constituie încălcare atâta timp cât livrările nu au fost refuzate, au fost efectuate fără întârziere, în termen de 1-2 zile calendaristice, cantitatea livrată este conformă prevederilor contractuale, IMSP Institutul Oncologic nu a contestat în nici un fel cantitatea recepționată. Sancționarea sa este nefondată și ilegală, afirmațiile și constatările pârîntului sunt declarative și arbitrare, fiind lipsite de suport probatoriu.

Prin încheierea din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de asigurare a acțiunii depuse de SRL „Medeferent Grup” și s-a suspendat executarea punctului 9 al deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016.

La data de 15 iunie 2016, Consiliul Concurenței a declarat recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, respingerea cererii de asigurare a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că prin prisma aplicării reglementărilor art. 174 Cod de procedură civilă, partea în proces înaintând cererea cu privire la asigurarea acțiunii, urmează să demonstreze în mod pertinent și concludent, prin circumstanțe reale, faptul că în caz de neaplicare a acestei măsuri va fi imposibilă executarea unei eventuale hotărâri a instanței, rezultând din prevederile art. art.118 alin.(1), 177 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Remarcă că, rezultând din prevederile pct. 6 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează asigurarea acțiunii în cauze civile nr. 32 din 24 octombrie 2003, cu modificările operate la data de 15 aprilie 2013, instanțele judecătorești sunt atenționate asupra faptului că necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri.

Rezultând din prevederile art. 21 alin. (1) și alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2010, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, iar instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

Menționează că, instanța în încheiere a menționat că neaplicarea măsurilor de asigurare va cauza reclamantului un prejudiciu iminent, având în vedere că amenda este impunătoare și nu poate să nu afecteze activitatea întreprinderii, însă nu a indicat ce probe au stat la baza unor asemenea concluzii. Or, în conformitate cu art. art. 239 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată și în motivarea hotărârii se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Indică că, în baza pct. 47 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ nr. 10 din 30 octombrie 2009, instanța va lua în considerare toți factorii și interesele relevante și va dispune suspendarea lui numai dacă va constata că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent ce ar putea fi ireparabil sau dacă vor exista temeieri vădite privind ilegalitatea actului. Noțiunea de pagubă iminentă. în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, poate viza potențialitatea perturbării funcționării unei instituții sau a unui serviciu public ori afectării grave a altui interes public sau privat.

Menționează că, reclamantul SRL „Medeferent Grup” solicitând suspendarea actului administrativ contestat, nu a prezentat probe că ar confirma existența premiselor obiective că prin punerea în executare a deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016, reclamantul este realmente supus unui prejudiciu iminent, real și ireparabil. Or, scopul măsurii de asigurare la general îl constituie evitarea cauzării prejudiciului prin executarea actelor contestate.

Opinează că, „Medeferent Grup” SRL nu a dovedit prin prisma prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, afirmațiile sale prin probe pertinente că nesuspendarea achitării amenzii îi va periclita activitatea și va avea ca efect neonorarea în termen a obligațiilor sale contractuale față de instituțiile medicale.

Susține că, în art. 47 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, legiuitorul a prevăzut expres modalitatea de revendicare a drepturilor plătitorului. Or, norma citată expres statuează că: „în cazul în care decizia contestată este anulată de instanță, suma amenzii se restituie plătitorului amenzii în termen de 45 de zile din bugetul de stat”. În cazul unei eventuale admiteri a acțiunii formulate de „Medeferent Grup” SRL, cu anularea deciziei cu privire la aplicarea amenzii, legiuitorul prin instrumente legale menționate supra a prevăzut că plătitorul își poate restitui incontestabil suma achitată cu titlu de amendă, astfel lipsind oricare dubii rezonabile de prejudiciere a întreprinderii.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la data de 06 iunie 2016, iar recursul a fost declarat de Consiliul Concurenței la data de 15 iunie 2016, ceea ce denotă că este în termen.

Examinînd temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Consiliul Concurenței neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de asigurare a acțiunii depuse de SRL „Medeferent Grup” și s-a suspendat executarea punctului 9 al deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016 (f.d.60-63).

Conform art. 47 alin. (3) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, intentarea acțiunii în justiție nu suspendă executarea deciziei sau prescripției Consiliului Concurenței pînă la soluționarea cauzei în fond de instanța de judecată, dacă instanța nu dispune altfel.

Conform art. 21 alin.(1), (2) Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

În conformitate cu art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care

hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

În conformitate cu art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii.

În sensul normelor legale citate, Colegiul apreciază ca fiind justă constatarea instanței de fond precum că scopul prioritar aplicării măsurilor de asigurare în acțiunile de contencios administrativ este prevenirea unei pagube iminente, rezultând din faptul că amendă aplicată prin decizia contestată este impunătoare.

Tot aici, este de menționat că la soluționarea cererii privind aplicarea măsurii de asigurare prin suspendarea actului contestat, instanța de fond a luat în considerare toți factorii și interesele relevante, iar suspendarea a fost dispusă constatînd că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că SRL „Medeferent Grup” solicitînd suspendarea actului administrativ, nu a prezentat probe care să confirme că prin executarea deciziei societatea ar fi supusă realmente unui prejudiciu iminent și că va pereclita activitatea întreprinderii, în condițiile cînd amenda aplicată este impunătoare, iar achitarea acesteia poate avea repercursiuni negative asupra activității întreprinderii, fapt corect reținut, în esență, și de prima instanță.

La caz, Colegiul notează că SRL „Medeferent Grup” la cererea privind aplicarea măsurii de asigurare prin suspendarea deciziei contestate a anexat înscrisuri ce confirmă obligațiile asumate în raport cu IMSP Institutul Oncologic și sancțiunile ulterioare în caz de neexecutare a obligațiilor asumate conform contractelor încheiate.

Mai mult, perturbarea activității economice a SRL „Medeferent Grup”, ca fiind participant al pieței farmaceutice, are impact negativ nu doar asupra livrărilor de medicamente, ci și asupra angajaților societății.

Totodată Colegiul notează că însăși executarea deciziei duce, în esență, la dispariția litigiului, în condițiile cînd art. 66 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, statuează expres că deciziile și prescripțiile Plenului Consiliului Concurenței adoptate în condițiile prezentei legi se execută, în termenul menționat în ele, de către întreprinderile, asociațiile de întreprinderi, autoritățile administrației publice cărora le sînt adresate.

În speță, executarea deciziei contestate urma a fi efectuată în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării acesteia societății.

Concomitent, Colegiul remarcă că art. 66 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, prevede că în cazul neexecutării în termen de către întreprinderi și asociații de întreprinderi a deciziilor Plenului Consiliului Concurenței, executarea silită a acestora se efectuează în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale Codului de executare.

În atare circumstanțe, Colegiul relevă că suspendarea executării deciziei contestate este necesară și dictată și de prevederile legale în raport cu circumstanțele invocate în cererea cu privire la suspendarea deciziei contestate.

La caz, Colegiul reține ca fiind relevantă și concluzia primei instanțe precum că există posibilitatea încasării unor taxe aferente în cazul neachitării amenzii în

termen, deoarece prevederile art. 66 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, reiterate *supra*, asigură executarea deciziei prin intermediul Codului de executare, ceea ce presupune încasarea unor taxe de executare.

Cu referire la argumentul recurentului precum că în cazul constatării ilegalității deciziei contestate, amenda achitată va fi restituită în termen de 45 zile rezultând din prevederile art. 47 alin.(4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, Colegiul menționează că această situație este aplicabilă și în cazul constatării legalității deciziei contestate, deoarece decizia rămîne executorie.

În consecință, Colegiul reliefă că argumentele recurentului nu constituie temei de casare a încheierii contestate, în condițiile când aplicarea măsurii de asigurare prin suspendarea executării punctului 9 al deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016 a fost efectuată conform prevederilor legale și în raport cu probele prezentate și circumstanțele constatate la examinarea cererii acesteia.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de Curtea de Apel Chișinău, ca instanța de fond, prin încheierea recurată privind aplicarea măsurilor de asigurare, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și dreptul justițiabililor de a beneficia de garanții într-un proces judiciar.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind asigurarea acțiunii prin suspendarea deciziei contestate, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Consiliul Concurenței, cu menținerea încheierii din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a dispus suspendarea executării punctului 9 al al deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-18 din 21 aprilie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul Concurenței.

Se menține încheierea din 06 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău privind asigurarea acțiunii, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Medeferent Grup” împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală